ኣካል ናይ ሓድነት ንኹን

ሓባራዊ ዜናዊ ሽማግለ
ሰልፊ ዲሞክራሲ ኤርትራን ሰልፊ ህዝቢ ኤርትራን
01.08.2009

ክሳብ ቀረባ እዋን፡ ኤርትራዊ ፖለቲካዊ ሜዳ ብሓፈሻ፡ ተቓወምቲ ሓይልታት ከኣ ብፍላይ፡ ብስእነት ሓድነት ወይ ንሓድነት ዝቀራረብ ተርእዮ ክሳቐዩ'ዮም ጸኒሖም። እዚ ድማ፡ ናይ ህዝቢ ቍጥዐን ሾነኔን ከስዕብ ጸኒሑ። ከም ውጽኢቱ ድማ፡ ተቓወምቲ ሓይልታት፡ ዘላቕን ዘተኣማምንን ደገፍ ናይ ህዝቢ ስለዘይረኸቡ፡ ተቐባልነቶም ኣድማዕነቶምን ብኡ መጠን ክሕጸር ተገዲዱ። ብፍላይ ድማ፡ ናይ መንእሰያትን ክኢልታትን ደገፍ ንተቓወምቲ ሓይልታት ካብ ዝኾነ ይኹን ክፋል ናይ ሕብረተ-ሰብና ንላዕሊ በኹሩ'ዩ ጸኒሑ።

ናይ'ዚ ንነዊሕ እዋን ዝቐጸለ ናይ ሓድነት ቅልውላው ጠንቅታት'ዮም ዝብሃሉ ብዙሓት ጕዳያት ይለዓሉ ኢዮም። ኣብ መዋእል ብረታዊ ተጋድሎና፡ ኣብ መንጎ ጕጅለታት ተሓኤ ዝተፈጥሩን ክሳብ ሕጂ ከይተፈትሑን ዝቕጽሉ ዘለዉ ፖለቲካዊ ፍልልያት፣ ኣብ መንጎ ጀብሃን ሻዕብያን ዘሎ ክፍታሕ ዘይክእል ዝመስል ግርጭታት፣ ናይ ግዳም ሓይልታት ጣልቃ ኣኣታውነትን ዝብሉ ገለገለ ካብ'ቶም ጠንቅታት ኢዮም። ገለ ውን፡ ኣብ ውሽጢ ተቓወምቲ ናይ ህግደፍ ስለያዊ ሰልኾታት ኣሎ ዝብል ነጥቢ ይውስኹ ኢዮም። ካልእ ጠንቅታት ተባሂሎም ዝዝረበሎም ክህልዉ ውን ይኽእሉ ይኾኑ።

እቲ ጠንቂ ኣየናይ ምኻኑ ብዘየገድስ፡ ብኾራት ናይ ሓድነት ኣብ መንጎ ተቓወምቲ ውድባት ኤርትራ ኣሉ ከበሃሎ ዘይክእል ጕዳይ ምኻኑ ብሩህ ኢዩ። እዚ ዘብለና ምኽንያት ከኣ፡ ተቓወምቲ ውድባት፡ ማዕረ'ቲ ድሕሪ ናጽነት ሃገርና ዝተጋህደ ህጹጽ ለውጥታትን ምዕባለታትን ክብ ክብላ ዘይምኽኣለን፣ ሕምረትን ምንጪን ናይ ጸገማትና ኣብ ጕዳይ ሓድነት ኰይነን ኣለዋ ኢልና ስለእንኣምን ኢዩ። ድሕሪ ናጽነት ኤርትራ፡ ሕቶ ሓድነት ተቐይሩ፡ ንኹሎም ኣብ ፍትሕን ዲሞክራስን ሰላምን ረብሓ ዘለዎ ኣባላት ህዝባዊ ግንባር ሓርነትን ኣባላት ተሓኤን ናጻ ዝኾኑ ውልቀ-ሰባትን ተሳትፎ ዝሓትት ጠለብ ኰይኑ ክነሱ፣ ናይ ተሓኤ ጕጅለታት ኣረዳድኣ ኣብ ሓድነት ግን፡ ነቶም ካብ ተሓኤ ዝተፈንጨሉ ጕጅለታት ምጥርናፍ ኣብ ዝብል ጸቢብ ተረድኦ ጥራሕ ተሓጺሩ ተሪፉ። እዚ ውን እንተኾነ፡ ብተግባር ኣይተረጋገጸን። ልክዕ'ዩ፡ ሓሓሊፉ ዝግበር ናይ ሓድነት ፈተነታት ነይሩ'ዩ። ግን ከኣ ኣይተዓወተን። ድሕሪ ናጽነት ግን፡ ኣብ ኣተሓሳስባና፡ ኣብ ምሕዝነታትና፡ ኣብ ኣረዳድኣና ንሕቶ ሓድነትን ህልዊ ኩነታትን፡ ኣብ ተግባራትናን ዝምድናናን ምስ ሓድሽ ወለዶ ለውጢ ዝጠልብ ሓድሽ ምዕራፍ'ዩ ተኸሲቱ። ብኻልእ ኣገላልጻ ኣድላዪነት ናይ ለውጢ ኣብ ኣተሓሳስባና እዋናዊ ሕቶ ኰይኑ ማለት'ዩ።

ኣብ ጕዳይ ሓድነት ንዝተጋህደ ቅልውላው መፍትሒ ንምርካብ ዝጽውዕ ጠለብ፡ ሰማዒ ስኢኑ ኣይተረፈን። ተሓኤ ሰውራዊ ባይቶ ነበር፡ ብቐዳምነት ነቲ ኣብ መንጎ ተቓወምቲ ዝነበረ ናይ ሓድነት ቅልውላው፤ ብኡ ኣቢሉ ድማ፡ ንሓድነት ናይ ህዝቢ ክውን ንምግባር ዝኽእል ስትራተጂ ንምትላም ዕቱብን ዓሚቑን ምይያጣት ከካይድ ጀመረ። ከም ውጽኢቱ ከኣ፡ ነቲ ቅልውላው ብኽልተ ግንባራት ወይ ስትራተጂታት ንምምካቱ ዝኽእል መሰረት ኣንበረ።

እቲ ቀዳማይ ስትራተጂ፡ ኣብ ሓፈሻዊ ናይ ኤርትራ ፖለቲካዊ ክውንነት ሓድነት ንምርግጋጽ ዝሕግዝ ለውጢ ምትእትታው ክኸውን እንከሎ፤ ብኻልእ መዳይ ከኣ፡ ነቲ ብሰሪ ጀብሃን ሻዕብያን ዝብል ግርጭታት፡ ኣብ ህዝብና ተፈጢሩ ዝነበረ ጋግ ንምጽባብ ዝዕድም ስትራተጂ ነበረ። እዚ ክልተ ኣገባባት'ዚ፡ ካብ'ቲ ንተቓወምቲ ውድባት ሓሊኹ ሒዙ ዝነበረ ጸቢብ ፖለቲካዊ ባህሊ ፈንጢስካ ንምውጻእ፡ ብናጽነትን ንምውሳእን ዝኽእል ባብ ወይ መቕድም ከፈተ። ተሓኤ ሰውራዊ ባይቶ ነበር፡ ነዚ ቀሊል ዝመስል፡ ግን ከኣ ንምትግባሩ ኣጸጋሚ ዝኾነ ስትራተጂ ምትላም ጥራሕ ዘይኮነስ፣ ናተይ

ኢሉ ተታሓሒዙ ንለውጢ ክሰርሕ ቈሪጹ ተበገሰ። ኣባላት ተሓኤ ሰውራዊ ባይቶ ነበር፡ ንውድቦም ኣፍሪሶም፣ ኵሎም ኣብ መጻኢ ኤርትራ ለውጢ ከረጋግጹ ዝደልዩ ኣካላት ዘሳትፍ ፖለቲካዊ ሰልፊ ንምቛም ብግብሪ ተዋሰኡ። ካብ'ዚ እዋን'ዚ ኣትሒዙ፡ ጕዳይ ሓድነት፡ ኣብ ኤርትራዊ ፖለቲካዊ ሜዳ ናህሪ እናወሰኸ ክኸይድ ጀመረ። ከም ውጽኢቱ ድማ፡ ሰልፊ ህዝቢ ኤርትራ ተመስረተ።

ሰልፊ ህዝቢ ኤርትራ ካብ እተመስረተሉ ዕለት ኣትሒዙ፡ ንሕቶ ሓድነት ቀዳምነት ሂቡ ክሰርሓሉ ጀመረ። ሓድነት ንምርግጋጽ ምህንባይ ጥራሕ ዘይኰነስ፡ ኣገባባት ሰሪዑ ክዉንን ንድሕሪት ዘይምልሰስን ንምግባሩ ውን ብግብሪ ተንቀሳቒስሉ ኢዩ። እቲ ቀዳማይ ስትራተጂ፡ ነቲ ንኤርትራውያን ከይራኸቡን ብዛዕባ ጕዳዮም እሂን ምሂን ከይበሃሃሉን ከልኪልዎም ዝጸንሐ ናይ ኣተሓሳስባ፡ ናይ ፖለቲካን ታሪኽን መንደቕ ምፍራስ'ዩ ነይሩ።

ሰልፊ ህዝቢ ኤርትራ፡ ኣብ'ዚ ጕዕዞ'ዚ ምስኡ ክስጕም ዝደሊ መሻርኽቲ ረኺቡ ኢዩ። ብተጋድሎኡ ኣብ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ዝዀረዕን ዝሕበንን ሰልፊ ዲሞክራሲ ኤርትራ፡ ነቲ ዘጋጥሞ ዝነበረ ብድሆታት መኪቱ፡ ንሰልፊ ህዝቢ ኣብ ፍርቂ መንገዲ ተቐበሎ። ነቲ ን30 ዓመታት ፈላልዩና ዝነበረ ጀብሃ ሻዕብያ ዝብል ጋግ ሰባቢሮም ብሓባር ንለውጥን ምሕዳስን ክሰርሑ ተበገሱ። እዚ ኣብ ሓጺር ግዜ ክዛዘም ትጽቢት ዝግበረሉ ዘሎ መስርሕ ሓድነት ኣብ መንጎ ክልቲኡ ሰልፍታት ብዝተፈላለዩ መድረኻት ዝሰገረ ጕዕዞ'ዩ ነይሩ። ናይ ፍልልያትካ ሓድነትካን ነጥብታት ምንጻር፤ ንፍልልያት ንምጽባብ ዝተኻየደ ልዝባት፡ ንዝተበጽሐ ስምምዓት መሰረታት ክልቲኡ ሰልፍታት ርእይቶኡ ክህበሉ ዕድል ምኽፋትን ናይ ክልቲኡ ሰልፍታት ኣባላት ምልላይን፡ ምድላዋት ንኮንፈረንሳትን ናይ ምጽንባር ጒባኤን መድረኻት ዘጠቓለለ ነበረ።

ክልቲኦም ሰልፍታት ብሓባር ድሕሪ ምምራሽ፡ ንድሕሪት ክምለስሉ ኣብ ዘይክእሉ ደረጃ በጺሖም። ኣብ ቀረባ እዋን ድማ፡ ክጸናበሩ ኢዮም። ክልቲኦም ሰልፍታት፡ ድሕሪ ናጽነት ሃገርና፡ ኣብ ኤርትራዊ ፖለቲካ ሜዳ ለውጢ ምትእትታው እዋናዊ ጠለብ ምዃኑ እንተዘይቅበሉ ነይሮም፡ ኣብ'ዚ በጺሖሞ ዘለዉ ስምምዕ ክበጽሑ ኣይምኸኣሉን።

እዚ፡ ኣብ መንጎ ሰልፊ ዲሞክራሲ ኤርትራን ሰልፊ ህዝቢ ኤርትራን ተፈጢሩ ዘሎ ሓድነትን ናይ ለውጢ ድሌትን፡ ነቲ ንነዊሕ ግዜ ዘሳቐየና ናይ ፍርሀን ዘይምትእምማንን ባህሊ እናጸራረገ ይኸይድ ኣሎ። ንኣብነት፡ ሰልፊ ህዝቢ ኤርትራ፡ ምስ ምንቅስቓስ ዲሞክራስያዊ ተቓውሞ ኤርትራ–ጋሽ ሰቲት ብልዝብ ኣቢሉ ናብ ምጽንባራዊ ሓድነት በጺሑ። እዚ ኣብ መንጎ ክልቲኡ ሰልፍታት ኣብ ሚያዝያ 2009 ዝተፈጸመ ምጽንባራዊ ሓድነት፡ ታሪኻዊ ተረኽቦ ኣብ ጕዕዞ ሓድነት'ዩ ነይሩ። ከምኡ ውን፡ ኤርትራዊ ህዝባዊ ምንቅስቓስ ኣብ'ቲ ናይ ሓድነት መስርሕ ምእታዉ ንተስፋታት ህዝብና ኣብ ለውጥን ተሳትፎኡ ኣብ ቃልሲ ምእንቲ ሓድነትን ዘሕጉን ምዃኑ ኣካታዒ ኣይኮነን።

ብርግጽ፡ ሃገርና ኣብ መስርሕ ናይ ለውጢ ትርከብ ኣላ። ንሕና ድማ፡ ማዕረ ማዕሪኡ ክንልወጥ ኣሎና። ግን፡ ነዚ ሓድነት'ዚ ዘቛናጽቡን ኣብ ናይ ቀደም ታሪኽ ዝነብሩን ሰባት ኣለዉ። እምብዛ ኣብ ሕሉፍ ስለእተጸምዱ፡ ንጕዕዞም ሓድሽ ህይወት ክሰኹዕሉ ዘይክእሉ ኣለዉ። ነቲ ኣብ ተነጽሎን ውድቀትን ዘብጽሖም ኣተሓሳስባኦም ክብድህዎን ክልውጥዎን ኣይፍትኑን ኢዮም። ብኣንጻሩ፡ ንኻልኦት ክኸሱን ንፍሽለታቶም ንኻልኦት ከሰክሙን ይርኣዩ። ንኻልኦት ምኽሳስን ኣጻብዕትኻ ናብ ካላኦት ጥራሕ ምምልካትን ግን፡ ኣካል ናይ'ቲ ዘየዐወተናን ኣረጊትን ናይ ሕሉፍ ፖለቲካና ኢዩ። እዚ ባህሊ'ዚ፡ ንናይ ለውጢ መስርሕን ንድሕነት ሃገርን ዘገልግል ኣይኮነን።

እቲ ኣብ መንጎ ሰልፊ ዲሞክራስን ሰልፊ ህዝብን ምንቅስቓስ ጋሽ ሰቲትን ተበጺሑ ዘሎ ሓድነት፡ ዓቢ ዝላ ካብ ናይ ቀድም ወለዶ ናብ ናይ ሕጂ ወለዶ፣ ካብ ጀብሃ ሻዕብያ ዝብል ኣተሓሳስባ ናብ ሓድነት፡ ካብ ናይ ምዕብላል ናብ ሽርክነትን ተሳትፎን፡ ንህዝቢ ካብ ምርሓቕን ምንጻልን ናብ ዲሞክራስያዊ ተሳትፎ ምስግጋር ኢዩ። ናይ'ዚ ሓድነት'ዚ ኣካል ንኹን። ንውድቀት ናይ ዲክታቶርያዊ ስርዓት

ህግደፍ ዘቃላጥፍን፤ ንመጻኢት ዲሞክራስያዊት ኤርትራ ባይታ ዘንጽፍን ዝበለጸ መድሃኒት ወይ ዋሕስ ኢዩ።